

สภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

Current Conditions and Desirable Conditions of Academic Administration of
Schools in Det Udom Network Under the Ubon Ratchathani Primary
Educational Service Area Office 5

ชนนิกันต์ โพธิ์สุวรรณ¹, เจริญวิชัย สมพงษ์ธรรม², คตศิลป์ อออุ้น³

Chonnikan Posuwan¹, Charoenwit Somphongtam², Kottaslin Aokaun³

มหาวิทยาลัยราชธานี, ประเทศไทย¹⁻²

Ratchathani University, Thailand¹⁻²

Email: primmy1512@hotmail.com¹

Received : March 19, 2024;

Revised : February 23, 2025;

Accepted : April 13, 2025

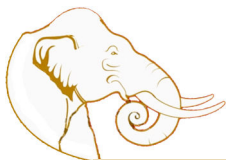
บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 และข้อเสนอแนะการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 171 คน มีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 98.26 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นของสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เท่ากับ .97 และ .97 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ข้อเสนอแนะการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีข้อเสนอแนะที่สำคัญสูงสุด 3 ประการ ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และพัฒนาทักษะการใช้ไอซีทีแก่ครูอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูเปลี่ยนวิธีจัดการเรียนการสอน และประยุกต์นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน 2) ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนให้เป็นแบบชั้นเรียนดิจิทัล โดยเชื่อมโยงข้อมูลความรู้จากโลกภายนอกสู่ห้องเรียนโดยผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อให้นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้มากขึ้น และ 3) ผู้บริหารควรส่งครูเข้าอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการศึกษา

วิเคราะห์หลักสูตรและสภาพแวดล้อม กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และจัดทำโครงสร้างหลักสูตร

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน; การพัฒนาในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน; เครือข่ายสถานศึกษา

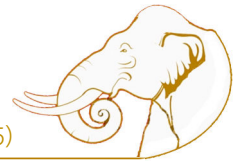
Abstract

The objectives of this research were: to study the current condition and desirable condition of academic administration of schools in Det Udom Network under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 5 and to study the suggestion of academic administration development of schools in Det Udom Network under the Ubon Ratchathani Primary Educational Service Area Office 5 The sample consisted of 171 administrators and teachers. The returned questionnaires were 169 copies, equaling 98.26 per cent. The research tool was a 5-level rating scale questionnaire with the reliability of current condition and desirable condition of academic administration of schools of .97 and .97, respectively. The statistics used to analyze data were frequency, percentage, mean, standard deviation, and content analysis.

The findings were as follows:

1. The current condition and desirable condition of academic administration of schools as a whole and in each aspect were at high levels.
2. The development of academic administration of schools revealed three important highlights: 1) Administrators should have a training workshop on using and developing educational information. Then, they should develop teachers' skills by using ICT continuously and regularly. Teachers adjust how to organize teaching and apply digital technology to help their teaching and learning, 2) Administrators should support and encourage the teachers to teach by creating the room as a digital classroom. There is a connection between information and knowledge from outside places through the internet. That makes the teaching and learning. and 3) Administrators should participate in the curriculum seminar and provide knowledge about the school curriculum for using in studying and analyzing the curriculum and environment. They define the vision, mission, goals, and characteristics and create a curriculum structure.

Keywords: Academic Administration of Schools; Development of Academic Administration; Network Educational

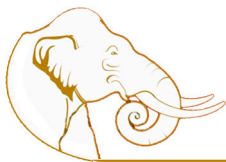

บทนำ

การปฏิบัติงานวิชาการในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับการบริหารสถานศึกษาแล้ว ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยภายนอกของสถานศึกษา ปัจจัยภายนอกนั้น ได้แก่ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ย่อมส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา จากการศึกษาสภาพปัญหาของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา พบปัญหาอุปสรรคหลายประการที่ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการล้มเหลว อาทิเช่น พิมลพรรณ กุลาสา และคณะ (2559) ได้กล่าวไว้ว่างานวิชาการในสถานศึกษามีปัญหา คือ การวางแผนงานวิชาการ ซึ่งได้แก่ การเสนอแผนการสอน การจัดทำแผนการเรียนรู้ให้เป็นปัจจุบัน การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา พบปัญหา คือ สอนครูยังมีภาระงานอื่นที่มากมายทั้งงานวิชาการ งานบริหารทั่วไป งานงบประมาณ และการบริหารงานบุคคล และการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่โรงเรียนยังขาดแคลนสื่อและนวัตกรรมไม่เพียงพอกับความต้องการของผู้เรียน ส่วน พัทธมน สระแก้ว และคณะ (2560) ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรแกนกลางของโรงเรียน ยังไม่เชื่อมโยงกับหลักสูตรโรงเรียน และบริบทของนักเรียน มีครูไม่ตรงตามรายวิชาที่สอน ขาดการติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง จำนวนครูมีน้อย ทำให้ครูมีภาระงานที่นอกเหนือจากงานสอนมากเกินไป จนส่งผลกระทบต่อ การเรียน การสอนของนักเรียน ขาดบุคลากรในการจัดทำทะเบียนและวัดผล เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลยังไม่หลากหลาย การประเมินโรงเรียนแต่ละครั้งส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน เนื่องจากโรงเรียนมีครูมีน้อย เมื่อมีการประเมินครูและนักเรียนทั้งโรงเรียนต้องช่วยกันเตรียมงานประเมิน ระบบอินเทอร์เน็ตยังไม่ทั่วถึง และสัญญาณยังไม่แรงพอ ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ทันสมัย เนื่องจากขาดงบประมาณในการดำเนินการ ขาดงบประมาณในการดำเนินงานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และครู ยังขาดความเข้าใจในการทำวิจัยในชั้นเรียน

สภาพการดำเนินงานของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย จำนวน 11 โรงเรียน สภาพปัญหาการดำเนินงานสถานศึกษาในทั้ง 11 โรงเรียน พบปัญหาเดียวกัน นั่นคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่สถานศึกษากำหนด เห็นได้จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ (NT) ปีการศึกษา 2565 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2565 ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนเฉลี่ยรวมต่ำกว่าระดับสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับประเทศ ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และพบปัญหาด้านการบริหารจัดการสถานศึกษาที่ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการไม่บรรลุผลเท่าที่ควร อาทิเช่น บางรายวิชาครูผู้สอนจบไม่ตรงตามสาขาวิชาเอก ส่งผลต่อการจัดทำแผนการสอนที่ไม่เหมาะสม เนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจ ผู้บริหารขาดการสนับสนุนให้ครูออกแบบการจัดการเรียนรู้ ผ่านสื่อที่หลากหลายช่องทาง เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย โรงเรียนส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็กและขนาดกลางทำให้การบริหารงานวิชาการยังไม่เข้มแข็ง เนื่องจากโรงเรียนขาดการวางแผนการนิเทศภายในที่ต่อเนื่อง ขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (โรงเรียนบ้านหนองแสง, 2565 และโรงเรียนอื่น ๆ) จากสภาพดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ผู้เรียน และบุคลากรในสถานศึกษา มีปัญหาและมีจุดที่ควรพัฒนาอย่างเร่งด่วน ถ้าไม่ได้รับการปรับปรุงและแก้ไขอาจจะทำให้การบริหารจัดการในโรงเรียนขาดประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงสนใจศึกษาเรื่อง สภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 คาดหวังว่าผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางปรับปรุง

และพัฒนาการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน อันจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

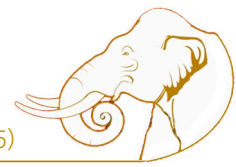
1. เพื่อศึกษาสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5

การทบทวนวรรณกรรม

ตามกฎกระทรวง ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 5 และมาตรา 39 วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการออกกฎกระทรวงไว้ว่า “ให้ปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานพิจารณาดำเนินการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษาในอำนาจหน้าที่ของตน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) จึงกล่าวได้ว่า การบริหารโรงเรียน มีความจำเป็นเพราะต้องการคนที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้านที่มีความรู้ความเข้าใจ ความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบ เป็นภารกิจหน้าที่ของผู้บริหารที่จะต้องกำหนดแบบแผน และเทคนิคต่าง ๆ โดยนำศาสตร์และศิลป์ที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับองค์การมาใช้เพื่อทำให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินการเอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ถูกต้องและมีคุณภาพ

งานวิชาการ ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาซึ่งทั้งผู้บริหาร คณะครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ให้มีความสำคัญ และมีส่วนร่วม ในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย งานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเป็นหลัก สถานศึกษาจะต้องสร้างหลักสูตรของตนเองเรียกว่า หลักสูตรสถานศึกษา ดังนั้น ครูจะต้องทำหน้าที่ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และออกแบบการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้งานวิชาการมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่มีขอบข่ายครอบคลุมหลายด้านอันจะก่อให้เกิดประโยชน์ส่งเสริมให้เกิดประสิทธิภาพแก่ผู้เรียนทุกด้าน ประกอบด้วย 17 ประการ ได้แก่ 1) การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวางแผนงานด้านวิชาการ 3) การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 5) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) การวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) การนิเทศการศึกษา 10) การแนะแนว 11) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา 12) การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งด้านวิชาการ 13) การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุวชน องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบัน

อื่นที่จัดการศึกษา 15) การจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา และ 17) การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ของ กระทรวงศึกษาธิการ (2550) ประกอบกับความต้องการพัฒนาเรื่องที่สำคัญเร่งด่วนตามยุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 4) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน และ 5) ด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นองค์ประกอบที่ผู้บริหารสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ และเป็นองค์ประกอบที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 จึงได้กำหนดนิยามศัพท์ของคำที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

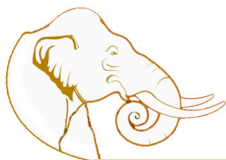
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การวิเคราะห์หลักสูตร และสภาพปัญหาความต้องการของชุมชน และร่วมกันจัดทำหลักสูตร ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม ทั้งจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง และการจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอน และอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียนและการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร

2. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุน รวมทั้งอำนวยความสะดวกให้ครูได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ ปลุกฝังให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติฝึกคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำงานแบบร่วมมือ เชื่อมโยงการเรียนรู้สู่ชีวิตจริง อันนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

3. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การส่งเสริม จัดสรรให้ครูผลิตและพัฒนาวัตกรรมการศึกษา และเทคโนโลยีที่มีความทันสมัย หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และมีการประเมินผลการสร้างและพัฒนการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงมีการรวบรวมแหล่งสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งเสริม การจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

4. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง การจัด ระบบสารสนเทศ ด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบ และใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูผู้สอน วิเคราะห์ผลการประเมินและหาคุณภาพเครื่องมือวัดผลประเมินผล และการส่งเสริมให้ครูผู้สอน วัดผล ประเมินผลนักเรียนตามสภาพจริงอย่างหลากหลาย ทั้งนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนานักเรียน

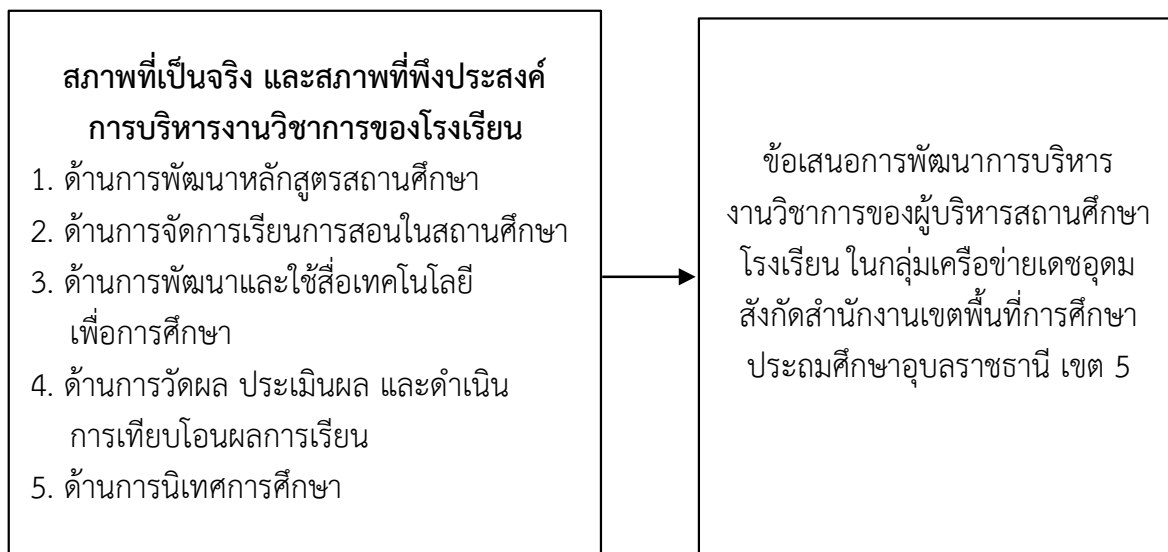
5. ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการศึกษา เพื่อชี้แนะ ปรับปรุง และร่วมมือกับคุณครูในจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยมีการสร้างความตระหนักให้กับคุณครูและผู้ที่เกี่ยวข้องได้เข้าใจ และมีส่วนร่วมในกระบวนการการนิเทศการศึกษา

รวมถึงติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา ให้มีคุณภาพ เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง สภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

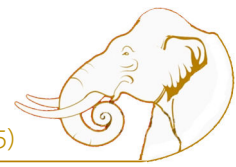
ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย จำนวน 11 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 19 คน และครู จำนวน 251 คน รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 270 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 19 คน และครู จำนวน 152 คน ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีโรงเรียนกลุ่มเครือข่าย จำนวน 11 โรงเรียน มีกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 171 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามตำแหน่ง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งงาน และโรงเรียนที่ปฏิบัติงานลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ ตอนที่ 2 สภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และตอนที่ 3 ข้อเสนอการพัฒนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 เป็นข้อคำถามปลายเปิด

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการนำส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ด้วยตนเอง และขอรับกลับคืนด้วยตนเอง รวมแบบสอบถาม จำนวน 171 ฉบับ แบบสอบถามได้รับคืนมา จำนวน 171 ฉบับ มีความสมบูรณ์ จำนวน 169 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 98.26 และทำการบันทึกคะแนน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ปีการศึกษา 2566

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

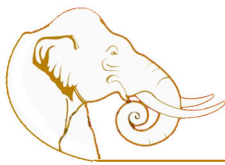
4.1 สภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4.2 ข้อเสนอการพัฒนการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 วิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และหาค่าความถี่ (Frequency)

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 ดังตารางที่ 1

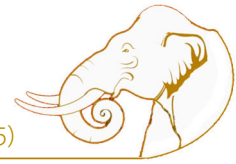

ตารางที่ 1 สภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	สภาพที่เป็นจริง			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.76	.30	มาก	4.43	.26	มาก
ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	3.83	.30	มาก	4.38	.30	มาก
ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	3.36	.29	ปานกลาง	4.56	.26	มากที่สุด
ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	3.61	.32	มาก	4.45	.24	มาก
ด้านการนิเทศการศึกษา	3.47	.34	ปานกลาง	4.53	.27	มากที่สุด
รวม	3.60	.14	มาก	4.47	.14	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพที่เป็นจริงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = .14) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมาก 3 ด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = .30) รองลงมา คือ 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = .30) และ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = .32) อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = .34) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 2) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = .29) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .14) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ 1) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .27) และ 2) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = .27) อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = .25) 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = .26) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .30) ตามลำดับ

2. ข้อเสนอการพัฒนากิจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเขตอุดมศักดิ์สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 มีข้อเสนอการพัฒนาคำคัญดังนี้

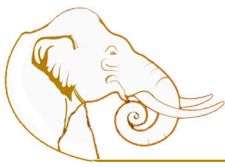
2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีประเด็นที่ควรพัฒนา 3 ประการแรก ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งครูเข้าอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรและสภาพแวดล้อม กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และจัดทำโครงสร้างหลักสูตร 2) ผู้บริหารควรกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ในการประเมินผลในรอบปีที่ผ่านมา และมีการวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน และ 3) ผู้บริหาร และครู ควรมีการประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำหลักสูตรประจำกลุ่มสาระ

2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีประเด็นที่ควรพัฒนา 3 ประการแรก ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนให้เป็นแบบขั้นเรียนดิจิทัล โดยเชื่อมโยงข้อมูลความรู้จากโลกภายนอกสู่ห้องเรียนโดยผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อให้นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้มากขึ้น 2) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินการในการเตรียมพร้อมของอุปกรณ์การเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ และจัดระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนให้ราบรื่น และ 3) การจัดการเรียนการสอนผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมความพร้อม

2.3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการศึกษา มีประเด็นที่ควรพัฒนา 3 ประการแรก ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาและใช้สื่อนวัตกรรมเพื่อการศึกษาและพัฒนาทักษะการใช้ไอซีทีแก่ครูอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูเปลี่ยนวิธีจัดการเรียนการสอนและประยุกต์นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน 2) ผู้บริหารควรจัดโครงการส่งเสริมและสนับสนุน ครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษาในการผลิตสื่อนวัตกรรมเพื่อการศึกษา โดยบูรณาการร่วมกับรายวิชาที่เกี่ยวข้อง หรือออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และ 3) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเพียงพอ และจัดให้มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อให้บริการอำนวยความสะดวกให้แก่ครู และบุคลากรในการพัฒนานวัตกรรมสำหรับการเรียนการสอน

2.4 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีประเด็นที่ควรพัฒนา 3 ประการแรก ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้โปรแกรมต่าง ๆ อาทิ Microsoft Office, Classdojo, Schoology เป็นต้น 2) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้เกี่ยวกับนโยบายในการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง และ 3) ผู้บริหารควรนำผลการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษามาปรับปรุงเพื่อมาใช้ในการพัฒนา การวัด และประเมินผลในปีถัดไป

2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา มีประเด็นที่ควรพัฒนา 3 ประการแรก ดังนี้ 1) ผู้บริหาร และครูควรร่วมกันวางแผนและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับการนิเทศภายใน แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ 2) ผู้บริหาร และครูควรร่วมกันวิเคราะห์และสรุปผลการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเผยแพร่ผลการนิเทศให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ และ 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศการศึกษา และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา

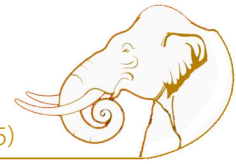

อภิปรายผลการวิจัย

1. จากการศึกษาสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 อภิปรายผลในประเด็น ดังต่อไปนี้

1.1 สภาพที่เป็นจริงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การบริหารวิชาการ มีบทบาทสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างยิ่ง ผู้เรียนจะมีความรู้ มีความสามารถและมีทักษะในการดำเนินชีวิตขึ้นอยู่กับการบริหารงานฝ่ายวิชาการทั้งสิ้น เพราะงานบริหารวิชาการเกี่ยวกับผู้เรียนโดยตรง กิจกรรมในด้านการเรียนทุกอย่างจะเกี่ยวข้องกับผู้เรียนตามนโยบายของสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งภารกิจหลักของสถานศึกษา คือ การจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในฐานะที่ผู้บริหารเป็นผู้นำของบุคลากรในสถานศึกษา มีอำนาจและหน้าที่ในการที่จะพัฒนาการเรียน การสอน ตลอดจนทำการควบคุมการจัดการศึกษาในสถานศึกษา และจากผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนยุคดิจิทัล ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา เป็นด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากคุณภาพของผู้เรียนจะแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน เห็นได้จากผลสัมฤทธิ์ในการเรียน การสอบวัดและประเมินผลการเรียนด้านต่าง ๆ เช่น การทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-net) การประเมินความสามารถการอ่านออกเขียนได้ (RT) และการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) เป็นต้น ดังนั้น การบริหารงานวิชาการจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการ และรู้จักการประยุกต์การทำงานให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารงาน การทำงาน และการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้การบริหารงานวิชาการและสถานศึกษาประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังที่ ธีรยุทธ นานา (2564) ได้กล่าวไว้ว่า เทคโนโลยีดิจิทัลไม่ได้เพียงแค่เข้ามามีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันของมนุษย์เท่านั้น ยังได้เข้ามามีอิทธิพลต่อการจัดประสบการณ์ด้านการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนของสถานศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างเต็มรูปแบบ ทั้งในรูปแบบที่บรรจุไว้ในระบบของสถานศึกษา เช่น ระบบห้องสมุด หรือระบบของห้องเรียนอัจฉริยะ นอกจากนี้ยังเชื่อมโยงไว้ในรูปแบบของเทคโนโลยีแบบพกพา ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการเรียนรู้ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน โดยอาศัยอุปกรณ์ที่มีขนาดเล็กลง เร็วขึ้น ดีขึ้น และถูกลงซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ณัฐธยาน์ ทองดอนเือง และ ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2566) ที่ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก

1.2 สภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูมีความคาดหวัง หรือความต้องการที่จะเห็นผู้บริหารส่งเสริมให้ครูผลิตและพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา และเทคโนโลยี ที่มีความทันสมัย หลากหลาย เหมาะสมกับผู้เรียน ตรงตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และมีการประเมินผลการสร้างและพัฒนการใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยี รวมถึงมีการรวบรวมแหล่งสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ส่งเสริมให้การจัด

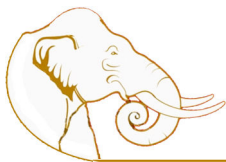

การศึกษาของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ จึงทำให้ครูส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อสภาพที่คาดหวังในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนยุคดิจิทัล ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด เป็นอันดับแรก ดังนั้น ผู้บริหารต้องจัดหาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของครู อีกทั้งเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญด้านสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัดอบรมเชิงปฏิบัติการผลิตและใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาแก่ครูอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ และสร้างแรงจูงใจให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนทุกภาคเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ แวตตา ชุ่มอัม (2562) ที่ได้กล่าวไว้ว่า สถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญส่งเสริมครูนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาบางแห่งไม่เห็นความสำคัญต่อการนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ไม่มีงบประมาณในการหาสื่อเทคโนโลยี รวมทั้งครูไม่มีความรู้ในการนำสื่อเทคโนโลยีไปใช้ในการจัดการเรียนสอน ทำให้ครูขาดความกระตือรือร้นในการทำสื่อเทคโนโลยีอันจะส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อีกทั้งไม่มีการสร้างกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกัน และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐณิโกนต์ ทองโคตร และ วานิช ประเสริฐพร (2564) ที่ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการวิจัยพบว่า สภาพที่พึงประสงค์สูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ข้อเสนอการพัฒนากิจการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในกลุ่มเครือข่าย สถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 อภิปราย ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีประเด็นที่ควรพัฒนา 3 ประการแรก ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งครูเข้าอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรและสภาพแวดล้อม กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และจัดทำโครงสร้างหลักสูตร 2) ผู้บริหารควรกำกับ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ในการประเมินผลในรอบปีที่ผ่านมา และมีการวิเคราะห์ความต้องการของชุมชน และ 3) ผู้บริหาร และครู ควรมีการประสานความร่วมมือกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดทำหลักสูตรประจำกลุ่มสาระ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศุภสุตรา หารวงษา (2566) ที่ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา มีแนวทางการพัฒนา คือ ควรพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น โดยวิเคราะห์หลักสูตรให้สอดคล้องตามเนื้อหาหรือรูปแบบของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาและทบทวนหลักสูตรสถานศึกษา จัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นบูรณาาร่วมกันกับสาระการเรียนรู้หลัก ปรับปรุงหลักสูตรทุกปีการศึกษา มีการนิเทศการใช้หลักสูตรสถานศึกษา มอบหมายให้ครูผู้ใช้หลักสูตรตรวจสอบและปรับปรุงเอกสารประกอบการสอนที่ใช้ประกอบหลักสูตรให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

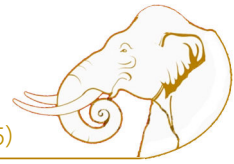
2.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา มีประเด็นที่ควรพัฒนา 3 ประการแรก ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนให้เป็นแบบชั้นเรียนดิจิทัล โดยเชื่อมโยงข้อมูลความรู้จากโลกภายนอกสู่ห้องเรียนโดยผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อให้นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้มากขึ้น 2) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณ เพื่อดำเนินการในการเตรียมพร้อมของอุปกรณ์การเรียนการสอนในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ และจัดระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนให้ราบรื่น และ 3) การจัดการเรียนการสอนผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนล่วงหน้าก่อนเปิดภาคเรียนเพื่อเตรียมความพร้อม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ญัฐยานัน ทอง

ดอนเกรียง และ ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์ (2566) ที่ได้วิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูในสถานศึกษามีการวางแผนวัดผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ผู้บริหารควรวางแผนการบริหารจัดการระบบเครือข่ายในโรงเรียน ติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ตที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมและทักษะในการใช้เทคโนโลยีให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ผู้บริหารควรกระตุ้นให้ครูมีความมุ่งมั่นในการสร้างสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดสภาพแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียนใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง เพราะการสอนออนไลน์ครูต้องมีทักษะสูงในการใช้เทคโนโลยีสร้างสื่อการสอนที่ทันสมัย เช่น การนำสื่อจาก Youtube มาใช้ประกอบการสอน เพื่อกระตุ้นความสนใจ และทำให้นักเรียนสนุกสนานกับการเรียนในการเรียน ผ่านสื่อ

2.3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีประเด็นที่ควรพัฒนา 3 ประการแรก ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและพัฒนาทักษะการใช้ไอซีทีแก่ครูอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูเปลี่ยนวิธีจัดการเรียนการสอนและประยุกต์นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน 2) ผู้บริหารควรจัดโครงการส่งเสริมและสนับสนุนครู นักเรียน และบุคลากรทางการศึกษาในการผลิตสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยบูรณาาร่วมกับรายวิชาที่เกี่ยวข้อง หรือออกแบบการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning และ 3) ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณด้านสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างเพียงพอ และจัดให้มีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เพื่อให้บริการอำนวยความสะดวกให้แก่ครู และบุคลากรในการพัฒนานวัตกรรมสำหรับการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ปรีตถกรณ์ กองนาคว (2564) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา มีแนวทางการพัฒนา ได้แก่ ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอต่อความต้องการของครูในการผลิตสื่อ นวัตกรรมทางการเรียนรู้ ควรส่งเสริมครูเข้ารับการพัฒนาตนเองในการผลิตสื่อการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ครูควรประเมินการใช้สื่อนวัตกรรมทางการเรียนรู้ ติดตาม ชี้แนะแนวทางการใช้สื่อที่ถูกต้องเหมาะสมตามวัยของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

2.4 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน มีประเด็นที่ควรพัฒนา 3 ประการแรก ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูมีการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการอ้างอิงตรวจสอบและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้โปรแกรมต่าง ๆ อาทิ Microsoft Office, Classdojo, Schoology เป็นต้น 2) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมเพื่อเพิ่มความรู้เกี่ยวกับนโยบายในการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษาตามหลักสูตรให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศอย่างต่อเนื่อง และ 3) ผู้บริหารควรนำผลการวัดและประเมินผลการจัดการศึกษามาปรับปรุงเพื่อมาใช้พัฒนา การวัด และประเมินผลในปัดต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัทพร อูระงาม (2560) ที่ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวัดผลและประเมินผล มีแนวทางในการพัฒนา คือ ผู้บริหารควรกำหนดระเบียบการวัดผลประเมินผลของสถานศึกษา ติดตามงานการวัดผลและประเมินผล การเรียน ควรมีการให้ผู้รับผิดชอบรายงานการปฏิบัติในการวัดและประเมินผลด้วย ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สารการเรียนรู้ ควรให้ความรู้แก่ครูและบุคลากรที่รับผิดชอบในเรื่องงานวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน และควรมีการ

นิเทศการวัดประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้ครูวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงานจัดให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจาก สถานศึกษาอื่น และส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือวัดผลประเมินผลให้ได้มาตรฐานด้วยการจัดอบรมเชิง ปฏิบัติการ

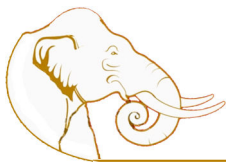
2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา มีประเด็นที่ควรพัฒนา 3 ประการแรก ดังนี้ 1) ผู้บริหาร และครูควร ร่วมกันวางแผนและกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติสำหรับการนิเทศภายใน แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ 2) ผู้บริหาร และครูควรร่วมกันวิเคราะห์และสรุปผลการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาในรอบปีที่ผ่านมา เพื่อยกระดับ คุณภาพการศึกษาพร้อมทั้งเผยแพร่ผลการนิเทศให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบ และ 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเข้า รับการอบรมให้ความรู้ในเรื่องการนิเทศการศึกษา และสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศ การศึกษาภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลรัตน์ แก่นจันทร์ (2560) ที่ได้วิจัยเรื่อง การ พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า มีข้อเสนอด้านการนิเทศการศึกษา โดยผู้บริหารควรกำหนด นโยบายการนิเทศการศึกษาที่ชัดเจน จัดทำแผนโครงการคู่มือและปฏิทินการนิเทศการศึกษา มีการประชุม สร้างความรู้ความเข้าใจในการนิเทศและการใช้คู่มือการนิเทศการศึกษา ดำเนินการนิเทศ ตามแผนและ โครงการนิเทศโดยมีผู้บริหารและคณะกรรมการนิเทศให้การสนับสนุน การนิเทศมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการนิเทศการศึกษาเพื่อช่วยเหลือครูให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น สำคัญ และควรทบทวนกระบวนการนิเทศการศึกษาเทคนิคการนิเทศการศึกษาตามแผนงานโครงการที่กำหนด

องค์ความรู้จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ที่สำคัญสูงสุด 3 ประการ ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และพัฒนาทักษะการใช้ไอซีทีแก่ครูอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูเปลี่ยนวิถีจัดการเรียนการสอนและ ประยุกต์นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน 2) ผู้บริหารควรส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการสร้างบรรยากาศชั้นเรียนให้เป็นแบบชั้นเรียนดิจิทัล โดยเชื่อมโยงข้อมูล ความรู้จากโลกภายนอกสู่ห้องเรียนโดยผ่านอินเทอร์เน็ต เพื่อให้นักเรียนสนุกกับการเรียนรู้มากขึ้น และ 3) ผู้บริหารควรส่งเสริมครูเข้าอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อใช้ในการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร และสภาพแวดล้อม กำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และจัดทำโครงสร้าง หลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษานำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุง และประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน วิชาการของโรงเรียนยุคดิจิทัลให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาของตนให้มีประสิทธิภาพและเกิด ประสิทธิภาพสูงสุด

สรุป

จากผลการศึกษาสภาพที่เป็นจริง และสภาพที่พึงประสงค์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ใน กลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาเดชอุดม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในข้อเสนอการพัฒนา ในประเด็นที่เป็นความคาดหวัง หรือความต้องการสูงสุดของครูที่ต้องการให้ผู้บริหารพัฒนาในประเด็นด้าน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา จำเป็นต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้สนับสนุนด้านอุปกรณ์ สื่อ เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการ

จัดการเรียนการสอน เพื่อให้การเรียนการสอนมีหลากหลาย เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ดึงความสนใจของผู้เรียน ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดตระหนักและให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารหลักฐานงานวิชาการ เพื่อรองรับการประเมินหรือการนิเทศภายในสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารควรตระหนักและให้ความสำคัญในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นของตนเอง และการจัดกระบวนการเรียนรู้ การสอน และอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน

1.2 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผู้บริหารควรตระหนักและให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติ ผึกคิด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทำงานแบบร่วมมือ เชื่อมโยงการเรียนรู้สู่ชีวิตจริง อันนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนที่บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

1.3 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ผู้บริหารควรตระหนักและให้ความสำคัญในการจัดหางบประมาณให้เพียงพอสำหรับจัดทำสื่อการเรียนการสอนสำหรับครู

1.4 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารควรตระหนักและให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนภูมิแสดงความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียนแต่ละชั้นตามกลุ่มสาระ

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารควรตระหนักและให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารหลักฐานงานวิชาการ เพื่อรองรับการประเมินหรือการนิเทศภายในสถานศึกษาที่เป็นปัจจุบัน สามารถตรวจสอบได้

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

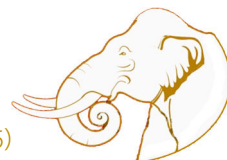
2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 เพื่อนำปัจจัยไปใช้เพื่อวางแผนปรับปรุง และพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 เชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบข้อมูลเชิงประจักษ์

เอกสารอ้างอิง

กมลรัตน์ แก่นจันทร์. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ตามกฎหมายกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- ณัฐณิกันต์ ทองโคตร และ วานิช ประเสริฐพร. (2564). แนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. *วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*. 10(37). 113-123.
- ณัฐยานันท์ ทองดอนเกรียง และ ลัดดาวัลย์ เพชรโรจน์. (2566). การบริหารงานวิชาการในยุคดิจิทัล ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางบอน กรุงเทพมหานคร. *วารสารพุทธศาสตร์ มจร อุบลราชธานี*. 5(2). 2751-2760.
- ธัญญาภรณ์ นาจำปา. (2564). การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำหรับโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตภาคกลาง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. *วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธัญยาภรณ์ สังข์เมือง (2565). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปรีตถกรณ์ กองนาคุ. (2564). การพัฒนาแนวทางการบริหารวิชาการ สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พัชฌณ สระแก้ว. ปิยาภรณ์ ศิริภานุมาศ และ สุรัชย์ ปิยานุกุล. (2560). ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหา การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 32. *การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษาระดับชาติ และนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น*: 1540-1548.
- พิมลพรรณ กุลาสา. ณัฏฐวรรณ ธนาพงษ์อนันต์ และ รังสรรค์ โฉมยา. (2559). สภาพ ปัญหา และแนวทางในการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*. 10(2). 110-123.
- โรงเรียนบ้านหนองแสง. โรงเรียนชุมชนบ้านหนองยาว. โรงเรียนดำรงสินอุทิศ. โรงเรียนนิคมสร้างตนเองลำโดมใหญ่. โรงเรียนบ้านแหมเจริญ. โรงเรียนบ้านสมสะอาด. โรงเรียนบ้านหนองสำราญ. โรงเรียนประชาสามัคคี. โรงเรียนเมืองเดช. โรงเรียนเวตะวันวิทยา และ โรงเรียนอนุบาลนาคนาสุมทรเดชอุดม. (2565). *รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ปีการศึกษา 2565*. อุบลราชธานี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
- แววตา ชุ่มอิม. (2562). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ศุภสุตรา หารวงษา. (2566). *แนวทางการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัทพร อูระงาม. (2560). *การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Krejcie. R. V.. & Morgan. D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3). 607-610. <https://doi.org/10.1177/001316447003000308>